

УДК 378-057.85(477.43)“2016”

І.М.Конет, Р.М.Білик

VIII конференція молодих вчених університету

5–6 жовтня 2016 року відбулася конференція молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Відповідно до програми конференції працювало 11 секцій: економічних дисциплін (керівник – кандидат економічних наук, доцент В.Ю.Лисак); історії (керівники – кандидат історичних наук, доценти В.А.Дубінський, В.В.Газін, І.І.Боровець); іноземної філології (керівник – кандидат філологічних наук, доцент П.Л.Шулик); української філології та журналістики (керівник – кандидат філологічних наук, доцент Б.О.Коваленко); корекційної та соціальної педагогіки і психології (керівник – кандидат психологічних наук, доцент В.І.Співак); педагогіки, теорії та практики дошкільної і початкової освіти (керівник – кандидат філологічних наук, доцент Н.В.Гудима); музичного мистецтва (керівник – кандидат педагогічних наук, професор М.А.Печенюк); образотворчого мистецтва (керівник – кандидат архітектури, доцент І.В.Березіна); природничих наук (керівник – кандидат біологічних наук, доцент М.Д.Матвеев); фізико-математичних наук (керівник – кандидат педагогічних наук, доцент О.М.Ніколаєв, кандидат фізико-математичних наук, доцент О.В.Зеленський); фізичної культури, спорту і здоров'я людини (керівник – кандидат педагогічних наук, професор М.С.Солопчук).

СЕКЦІЯ “ЕКОНОМІЧНІ ДИСЦИПЛІНИ”

У роботі секції “Економічні дисципліни” брали участь 17 молодих викладачів, серед них – 5 кандидатів наук, 10 аспірантів, 2 старші викладачі. Усі доповіді висвітлювали актуальні проблеми політичної економії, макроекономіки, мікроекономіки та сучасних економічних теорій.

Зокрема, тематика доповідей стосувалася багатьох проблемних питань соціально-економічного розвитку вітчизняних підприємств та підприємництва, еволюції інституту менеджменту та адміністрування, тенденцій становлення сфери обслуговування в Україні. Доповідачами було висвітлено надзвичайно цікаві та актуальні питання, що стосувалися регіонального аспекту розвитку зовнішньоторговельної діяльності (Т.Л.Боднарчук), становлення та еволюції культурно-дозвілєвої сфери в Україні (В.Б.Буторіна), стану та динаміки розвитку трудового потенціалу у регіональному розрізі (В.Ю.Лисак), вдосконалення функціонування систем логістики (О.К.Кушнір), оптимізації використання людського ресурсу на сучасних підприємствах (О.В.Рарок), підвищення ефективності реалізації функцій управління на мікроекономічному рівні (Л.А.Рарок), покращення стратегічного та оперативного управління діяльністю суб'єктів господарювання (В.Р.Чаплінський).

Про актуальність та високу цінність отриманих результатів в ході досліджень молодих науковців економічного факультету, представлених на конференції

у вигляді доповідей з ілюстраціями, свідчила жвава дискусія між учасниками конференції та доповідачами. Активну участь у роботі секції приймали студенти як у ролі слухачів, так й диспутантів.

Після того, як були заслухані доповіді усіх учасників конференції та обговорено різноаспектні дискусійні питання, керівником секції було проаналізовано тенденції розвитку науки на базі економічного факультету та визначено перспективні напрямки проведення подальших наукових досліджень та розробок. Відповідно, підведення підсумків секційного засідання дало можливість сформулювати пропозиції щодо оптимізації проведення наукової конференції молодих вчених на базі Університету, зокрема, такі:

- активно залучати до участі в конференції представників студентського наукового товариства та студентів-магістрантів як у ролі слухачів, так й доповідачів, що сприятиме інтеграції студентського та викладацького колективу у єдине наукове товариство факультету;

- сприяти участі викладачів у проектах міжнародного співробітництва з метою підвищення якості науково-дослідної роботи молодих фахівців у тій чи іншій сфері економічних досліджень;

- розширити сторінковий обсяг матеріалу, який подається до друку у збірник (тез доповідей), з метою більш ширшого та ґрунтовнішого висвітлення отриманих результатів науково-дослідної роботи;

- заохочувати та стимулювати подальшу наукову роботу молодих викладачів, результати дослідження яких мають яскраво виражений прикладний характер.

СЕКЦІЯ "ІСТОРІЯ"

Робота секції "Історії" проходила у трьох підсекціях: давньої, середньовічної та нової історії; новітньої історії; політології, соціології та філософії. Загалом в роботі секції взяли участь 16 молодих вчених, які представляють історичний факультет Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Зокрема, виголосили свої доповіді та взяли участь в дискусіях: О.Юга, старший викладач кафедри всесвітньої історії; В.Магась, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії, докторант кафедри історії України; І.Боровець, кандидат історичних наук; аспіранти О.Комарова, В.Моздр, А.Богущька, Ю.Клімчук.

Наукові доповіді, які прозвучали на засіданні секції, були на достатньо високому рівні, актуальні, викликали інтерес аудиторії, про що свідчить велика кількість запитань до доповідачів та жвава дискусія.

Так, О.Юга виголосив доповідь на тему: "Проблема періодизації "української політики" владних кіл Речі Посполитої середини XVII ст.". Серед присутніх викликали інтерес викликали такі аспекти доповіді, як вплив кримського чинника на формування української політики Речі Посполитої, а також стосовно ролі польської політичної еліти в розриві українсько-кримського союзу в 1654 році.

Доцент кафедри всесвітньої історії І.Боровець зосередив увагу на проблемі періодизації процесу так званої “нормалізації” у Чехословаччині (1968–1989 рр.). Зокрема, відзначив, що в Чехословаччині вкотре було доведено, що комуністична командно-адміністративна система неспроможна реалізувати якісь прогресивні реформи. А власне “нормалізація” вилилася просто у консервацію системної кризи, яка врешті призвела до падіння соціалістичної системи.

Доповідь О.Комарової стосувалася історіографії питання про роль В.Доманицького у суспільному житті Наддніпрянської України.

В.Моздир виголосив доповідь на тему: “Особливості польської культури на Поділлі кінця XVIII – першої половини XIX ст.”, а А.Богущка акцентувала увагу присутніх на проблемі впливу етнонаціональних трансформацій на освітній рівень мешканців Правобережжя в першій половині XIX ст.

За наслідками роботи секції кращими визначені доповіді: О.А.Юги, І.І.Боровця, В.О.Магась.

Загалом робота секції була проведена на високому організаційному та науковому рівнях, доповіді відзначалися глибиною дослідження, змістовною та логічною довершеністю. Характерними рисами проблем, що розглядалися є їх наукова новизна та актуальність.

Ухвалили:

- для збільшення кількості учасників конференції, необхідно зробити обов’язковою присутність всіх дослідників, доповіді яких включені до реєстру запланованих виступів та внесені до порядку денного засідання підсекції;

- проводити подібні конференції слід частіше, щоб молоді дослідники мали змогу обмінюватися думками та напрацюваннями, отримували досвід публічних виступів та дискусій;

- слід чітко виписати обов’язки голови ради молодих вчених, щоб вони не пересікалися з посадовими обов’язками заступника декана з наукової роботи

СЕКЦІЯ “ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І ЗДОРОВ’Я ЛЮДИНИ”

Для належної організації та проведення наукової конференції на факультеті фізичної культури було створено організаційний комітет в складі 10 осіб, серед яких 2 професори, 3 заслужених працівники фізичної культури і спорту України, 6 кандидатів наук, 3 доценти, 3 заслужених тренери України, а саме:

- очолив секцію Солопчук Микола Сергійович, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров’я людини, декан факультету фізичної культури, заслужений працівник фізичної культури і спорту України;

- секретар секції Г.В.Бесарабчук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров’я людини, заступник декана факультету фізичної культури з наукової роботи та інформатизації навчального процесу;

- члени оргкомітету: провідні науково-педагогічні співробітники факультету фізичного виховання: М.В.Зубаль, кандидат наук з фізичного виховання

і спорту, доцент кафедри спорту і спортивних ігор; С.М.Бабюк, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров'я людини; Д.Д.Совтисік, кандидат біологічних наук, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров'я людини; В.В.Зданюк, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров'я людини; Л.Д.Гурман, кандидат педагогічних наук, професор кафедри, завідувач кафедри легкої атлетики з методикою викладання, заслужений тренер України; А.В.Заїкін, кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана з навчально-методичної роботи, заслужений тренер України.

У відповідні терміни для відділу наукової роботи і міжнародних зв'язків університету було підготовлено тематику та друковані й електронні матеріали наукових досліджень учасників від факультету фізичної культури.

У перший день роботи конференції, 5 жовтня 2016 року, проводилися реєстрація учасників конференції та засідання підсекцій. Було зареєстровано 8 учасників конференції, молодих вчених факультету фізичної культури, віком до 35 років, тематика виступів яких була розподілена згідно наукових напрямків роботи підсекцій.

Для належної організації роботи секції і підсекцій було визначено керівників і секретарів секції і підсекцій: по підсекції "Фізичне виховання та здоров'я людини", яка працювала в аудиторії 108 центрального корпусу, керівник – С.М.Бабюк, кандидат педагогічних наук, доцент; секретар – М.О.Чистякова, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач; по підсекції "Спорт", яка працювала в аудиторії 218 центрального корпусу, керівник – М.В.Зубаль, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент; секретар – С.П.Козак, кандидат педагогічних наук, доцент.

На засіданнях заслухали доповіді молодих вчених факультету щодо результатів науково-дослідної роботи за їх індивідуальною темою. Повний варіант їхніх досліджень представлений у формі наукових статей, які будуть опубліковані у "Збірнику наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка". Робота підсекцій носила науково-практичний дискусійний характер, слово для виступу надавали всім учасникам засідання.

Протягом другого дня роботи конференції, 6 жовтня 2016 року, на факультеті фізичної культури проводилося пленарне засідання конференції, на якому були підведені підсумки роботи секції "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини", на яких було озвучено такі пропозиції:

1. Активніше залучати до наукової роботи молодих викладачів.
2. У своїх дослідженнях більшу увагу звернути на застосування методів математичної статистики.
3. Розширити спектр тематики наукових досліджень.
4. Більш коректно та відповідально відноситись до написання та оформлення наукових статей.

5. Для кращого сприйняття викладеного матеріалу доповідачам використовувати мультимедійні засоби.

6. Відзначити кращі доповіді викладачів на пленарному засіданні університету.

СЕКЦІЯ “ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ”

VIII наукова конференція молодих вчених підбила підсумки НДР молодих викладачів та аспірантів факультету іноземної філології за рік і засвідчила зростання як кількісного, так якісного показника цієї роботи.

Учасники працювали в трьох підсекціях. Основні напрямки досліджень визначалися як проблематикою колективних тем, які розробляються на кафедрах факультету, так і проблемами індивідуальних наукових (у більшості дисертаційних) розвідок. У роботі підсекцій використовувалися різні форми роботи, що сприяло виникненню дискусій та ґрунтовному обговоренню проблем.

У роботі підсекції “Літературознавства” взяла участь 6 осіб із 7 задекларованих. Тематика доповідей засвідчує розмаїття наукових інтересів учасників конференції. У центрі уваги опинилися проблеми, жанру, структури літературного твору та художнього образу, своєрідність наративу модерністських та постмодерністських творів, засоби художньої виразності, специфіка компаративного аналізу. Приємно вражає зростання наукового рівня досліджень аспірантів та молодих викладачів.

Підсекція “Німецької мови” була представлена доповідями 3 викладачів кафедри німецької мови із 4 заявлених. Тематика виступів доповідачів була досить різноплановою і присвячена дослідженням у галузі мовознавства та дидактики. Різноманітні лінгвістичні аспекти досліджувались викладачами впродовж усього звітного періоду. Всі доповіді були підготовлені на достатньому науковому рівні, актуальність поставлених проблем підтверджувалась жвавою дискусією.

Викладачі кафедри англійської мови і кафедри іноземних мов працювали у підсекції “Англійська мова та методика її викладання”. На засіданні підсекції виступили всі заявлені у програмі викладачі. У доповідях розглядалися питання про лексико-фразеологічні позначення гіперреального простору (лексемі-симулякри, фразеологізми-симулякри), важливість просування позитивного іміджу України в англійськомовних мас-медіа та складові, які впливають на його формування в умовах інформаційної війни, про дослідження продуктивних моделей творення неологізмів в сучасній англійській мові в межах комп’ютерного лексикону, про мовну особистість як суб’єкта мовленнєвої діяльності, про різні аспекти тематичного компонента висловлювання, про сучасні гендерні концептуальні ознаки концепту LOVE, особливості опису магії у тексті оповідання П.Бріггс “Поводир”, поняття “міждисциплінарність” та проблематику міждисциплінарності освіти, про шляхи ефективного засвоєння професійно-орієнтованої термінології у процесі вивчення англійської мови у вищих немовних навчальних закладах. Засідання молодих вчених підсекції проходило

у дружній та невимушеній атмосфері. По закінченню засідання були окреслені перспективи подальших досліджень із зазначених тем, обговорені та проаналізовані доповіді.

Обговорення результатів конференції на пленарному засіданні дає підстави для визначення таких пропозицій щодо організації та проведення наукової конференції молодих вчених:

1. Молодим викладачам більш чітко окреслити рамки проблематики наукових досліджень та притримуватися їх.
2. У доповідях більше звертати увагу на прикладний характер дослідження та його практичне застосування під час вивчення.
3. Надалі впроваджувати практику проведення наукових конференцій молодих вчених.
4. Урізноманітнити форми проведення конференції.
5. Ширше використовувати мультимедійні засоби.
6. Залучати провідних фахівців до роботи конференції.
7. Запрошувати на конференцію студентів випускних курсів.
8. Для ефективного проведення конференції здійснювати друк матеріалів до початку конференції.
9. Матеріально стимулювати кращих доповідачів.

СЕКЦІЯ “КОРЕКЦІЙНА ТА СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ”

Підсекція “Загальної та практичної психології” (керівник – Л.А.Онуфрієва, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри) представлена доповідями:

1. Ю.П.Данчук, кандидат психологічних наук, асистент з доповіддю на тему: “Особливості психічної саморегуляції людини”.

Ю.П.Данчук, у виступі, подала теоретичний аналіз сучасних досліджень психічної саморегуляції, проаналізувала результати даних досліджень, розкрила актуальні питання психологічних чинників психічної саморегуляції.

2. О.А.Чеканська, кандидат психологічних наук, старший викладач з доповіддю на тему: “Особливості дослідження психіки на Поділлі (кінець XIX – початок XX ст.)”.

У виступі було розглянуто зміст поняття психіки у процесі історії розвитку психологічних знань на Поділлі в кінці XIX – на початку XX століття. О.А.Чеканська Обґрунтувала передумови становлення й розвитку психологічної науки в зазначений період, який відзначається спостереженням, вивченням та набуттям природничо-наукового досвіду.

3. Н.В.Жиляк, кандидат психологічних наук, старший викладач з доповіддю на тему: “Аналіз перших досліджень вчених щодо взаємозв’язку душі та тіла людини” розкрила проблему пошуків феноменів, які поєднують психічне і тілесне. Розглянула підходи до розуміння м’язових рухів та їх відчуттів як ланки, що поєднує внутрішнє й зовнішнє у поведінці людини, і суб’єктивні трактування означеної проблеми в історії психології.

4. В.А.Шинкарюк, кандидат психологічних наук, старший викладач з доповіддю на тему: “Психологічні особливості успішності особистості у спортивній діяльності” описав психологічні закономірності формування у спортсменів і команд спортивної майстерності, якостей, необхідних для участі у змаганнях, а також розробку психологічно обґрунтованих методів тренувань і підготовки до змагань.

5. С.О.Ренке, кандидат психологічних наук, старший викладач з доповіддю на тему: “Сучасні дослідження образу жертви у зарубіжній психології”.

Проаналізував гендер як багатозначне культурологічне, філософське поняття, яким у культурній і соціальній антропології позначається цілий комплекс явищ: розподіл ролей і функцій між чоловіками і жінками в суспільстві, співвідношення їх соціальних статусів, а також уявлення, що існують в культурі, про суть і ознаки маскулітності і фемінності. Встановив, що гендер виступає як соціокультурний конструкт, який суспільство надбудовує над фізіологічною реальністю.

Ухвалили: у роботі конференції відзначити таких доповідачів: Ю.П.Данчук, О.А.Чеканську, С.О.Ренке.

Підсекція “Логопедії та спеціальних методик” (керівник – О.В.Гаврилов, кандидат психологічних наук, доцент) представлена доповідями:

1. Л.І.Лісова, кандидат педагогічних наук, асистент з виступом “Порівняльна характеристика програм з математики загально-освітньої школи і спеціальної загальноосвітньої школи для дітей з ТПМ”.

У виступі доповідач охарактеризувала особливості програми для навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Вона вказала, що діти з ТПМ мають засвоїти програму у тому ж обсязі, що і школярі з типовим розвитком, проте вимоги до рівня засвоєння ними знань є диференційованими. У ході дослідження нею було визначено, особливості та рівень засвоєння учнями з ТПМ знань та умінь з математики, особливості розв’язування ними арифметичних задач.

2. Ю.В.Галецька, кандидат педагогічних наук, асистент з виступом “Особливості викладання “Соціально-побутового орієнтування” у спеціальній загальноосвітній школі” в якому висвітлила питання, що стосуються особливостей викладання соціально-побутового орієнтування у спеціальній школі, визначено форми, методи та прийоми роботи з учнями над формуванням у них соціально-побутових навичок.

Ухвалили: найкращою доповіддю вважати виступ кандидата педагогічних наук, асистента кафедри Ю.В.Галецької “Особливості викладання “Соціально-побутового орієнтування” у спеціальній загально освітній школі”.

Підсекція “Корекційна робота з дітьми з особливостями психофізичного розвитку в умовах корекційної та інклюзивної освіти” (керівник – С.П.Миронова, доктор педагогічних наук, професор) представлена доповідями:

Аспірант кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти І.П.Марціновська з доповіддю “Напрямки психолого-педагогічної корекції дітей та

підлітків з посттравматичним стресовим розладом в системі освіти”, у якій основні напрямки корекційної роботи педагога та психолога з дітьми, які мають посттравматичні стресові розлади.

Кандидат педагогічних наук, старший викладач Т.О.Докучина з доповіддю на тему “До проблеми оцінювання розумово відсталих учнів”, у якій описала проблеми оцінювання розумово відсталих учнів; представила прийоми посилення оцінного акценту на позитивних якостях та результатах діяльності розумово відсталих учнів.

Кандидат педагогічних наук, старший викладач О.В.Чопік у своєму виступі “Методика вивчення соціально-психологічного клімату в інклюзивному класі” розглянула методику дослідження соціально-психологічного клімату в інклюзивному класі та особливості введення учнів з порушеннями опорно-рухового апарату у колектив здорових однолітків.

Аспірант кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти М.Г.Буйняк у доповіді “Співпраця вчителя інклюзивного класу з сім’ями учнів” розкрила специфіку роботи вчителя інклюзивного класу з сім’ями учнів, висвітлила основні напрямки та форми роботи з батьками.

Асистент О.О.Смотрова з доповіддю на тему “До проблеми професійної підготовки майбутніх вихователів в умовах дошкільних інклюзивних закладів”, у якій розкрила основні проблеми професійної підготовки майбутніх вихователів до роботи в інклюзивному дошкільному закладі.

Аспірант кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти О.Рибак з виступом на тему “Характеристика сімей в яких батьки мають порушення опорно-рухового апарату”, у якому окреслила характерологічні особливості сімей, де батьки мають порушення опорно-рухового апарату; проаналізувала становище таких сімей в українському суспільстві, розкрила окремі особливості статусу здорової дитини в таких сім’ях.

Аспірант кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти А.В.Орлянська, з доповіддю “Проблема діагностики розладів аутистичного спектру у дітей раннього віку”, у якій висвітлила особливості ранньої психолого-педагогічної діагностики розладів спектру аутизму.

Аспірант кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти С.В.Муравська з виступом “Проблема діагностики та корекції порушень емоційно-вольової сфери молодших школярів в умовах інклюзивної освіти”, у якій розкрила актуальність обраної теми дослідження та сучасний стан її наукової розробки.

Ухвалили: найкращою доповіддю вважати виступ асистента кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти О.О.Смотрової “До проблеми професійної підготовки майбутніх вихователів в умовах дошкільних інклюзивних закладів”.

Підсекція “Соціальної педагогіки і соціальної роботи” (керівник – Н.М.Дідик, кандидат психологічних наук, доцент) представлена доповідями, які присвячені теоретичним та практичним дослідженням у галузі соціальної роботи, а саме:

1. Кандидат педагогічних наук, доцент Н.С.Гевчук, з доповіддю на тему “Правовий аспект підготовки учнівської молоді до подружнього життя”, у якій вона вивчила проблему правового аспекту та обізнаності учнів старших класів щодо прав та обов’язків подружжя, обгрунтувала рівень правової готовності старшокласників до сімейного життя.

2. Кандидат психологічних наук, доцент Н.М.Дідик з доповіддю на тему “Теоретичний аналіз поняття “навчальна мотивація”. У виступі проаналізовано термін “навчальна мотивація”, описано класифікації навчальних мотивів та обгрунтовано критерії успішності формування у студентів мотивації до навчання.

3. Кандидат психологічних наук, старший викладач Ж.В.Мельник з доповіддю на тему “Психології соціальної роботи з дезадаптованими підлітками”, у якій вона розкрила сутність поняття соціальна дезадаптація, систематизувала технології соціальної роботи з дезадаптованими підлітками та запропонувала основні шляхи подолання дезадаптації у дітей.

4. Кандидат педагогічних наук, асистент Т.Л.Опалюк з доповіддю на тему “Теоретичні засади формування компетентності майбутніх соціальних працівників”. У доповіді зауважено, що системний підхід до професійних компетентностей має увібрати як певні особистісні якості, необхідні для фахівця соціальної сфери і якими зумовлюється продуктивність його професійної діяльності, так і володінням процесуальними складовими, що визначаються як оволодіння способами професійних дій та способами професійної діяльності, необхідними для розв’язування професійних задач.

Ухвалили: найкращою доповіддю вважати виступ кандидата педагогічних наук, асистента Т.Л.Опалюк на тему “Теоретичні засади формування компетентності майбутніх соціальних працівників”.

СЕКЦІЯ “ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ”

Секція фізико-математичних наук проводила роботу у наступному складі: керівники – О.М.Ніколаєв, кандидат педагогічних наук, доцент; О.В.Зеленський, кандидат фізико-математичних наук, доцент; секретар – Т.С.Люба, старший лаборант кафедри фізики. У роботі секції були представлені доповіді 11 учасників, а саме:

1. Формування техніко-технологічних компетентностей майбутнього вчителя технологій. Р.М.Білик, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри МВФ і ДТОГ.

2. Термодинаміка процесів інтерполяції іонів літію в нанодисперсних системах. М.В.Беркешук, кандидат фізико-математичних наук, доцент.

3. Випереджальна самостійна робота студентів з теми “Визначники та їх властивості”. Т.В.Думанська, асистент кафедри математики.

4. Еквівалентність латинських квадратів. О.В.Зеленський, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математики.

5. Розв’язування нелінійних інтегральних рівнянь ітераційними методами.

В.А.Іванюк, кандидат технічних наук, доцент.

6. Кристалічні структури: термодинамічні і фізико-технічні властивості кристалів сполук систем Pb-Te, Sb-Te, Bi-Te. Люба Т.С., старший лаборант кафедри фізики.

7. Системи нерівностей в олімпіадах з математики. О.О.Макаревич, асистент кафедри математики.

8. Методика використання наочності при вивченні тем “Відрізки, ламані та їх довжини”, “Кути та їх міри” у курсі математики 5 класу. Ю.Л.Сморжевський, кандидат педагогічних наук, доцент.

9. Використання смарт-технологій на уроках математики в початковій школі. В.П.Татауров, асистент кафедри інформатики.

10. Використання TFS для організації групової роботи. К.С.Чевська, асистент кафедри інформатики.

11. Дослідження задачі оптимального управління. О.В.Щирба, асистент.

Кращі доповіді виголосили: О.В.Щирба, яка у своєму дослідженні розглядає узагальнення задачі оптимального управління з метою дослідження можливості використання швидкозбіжних методів внутрішньої точки для розв’язування оптимізаційних крайових задач у нескінченно вимірних функціональних просторах. Автор наголошує, що труднощі практичного розв’язування задач оптимального керування складними системами пов’язані в першу чергу із надмірними розмірностями комп’ютерних моделей керування процесів із розподіленими параметрами. Також вказано, що додаткові труднощі приносить неповнота даних про причинно-наслідкові залежності у взаємодії між підсистемами керованої системи та конструктивна складність взаємодії технологічних процесів і підсистем які не дозволяють скористатися наявними методами і алгоритмами побудови оптимальних керувань. Запропоновано визначати узагальнені оптимізаційні розв’язки та будувати числові алгоритми для оптимізації ускладнених систем із алгебраїчними, диференціальними та інтегро-диференціальними підсистемами;

М.В.Беркешук у своєму дослідженні розглянув термодинаміку процесів інтеркаляції іонів літію в нанодисперсній структурі. Головна увага дослідження приділена методу спектроскопії хімічного потенціалу, який став основою для дослідження термодинамічних особливостей струмоутворення в катоді, виготовленого на основі С-модифікованих діоксидів кремнію. Показано, що в процесі інтеркаляції в досліджуваних матеріалах відбувається утворення гетерофазних станів в певних концентраційних інтервалах. Вказується можливість використання нанодисперсних кремнеземів в якості катодного матеріалу для літєвих джерел живлення. Суттєву відмінність в ступенях інтеркаляції між досліджуваними матеріалами дослідник пояснює технологічним поліморфізмом дисперсних аморфних кремнеземів внаслідок різної структури первинних наночастинок, яка обумовлена особливостями способу їх отримання.

**СЕКЦІЯ “ПЕДАГОГІКИ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ДОШКІЛЬНОЇ
І ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ”**

Молоді вчені педагогічного факультету зробили свій внесок до розвитку сучасної науки в галузі дошкільної та початкової освіти, образотворчого та музичного мистецтва.

Робота конференції проходила 5 жовтня (працювали секції та підсекції факультету) та 6 жовтня (відбулись пленарні засідання) у навчальних корпусах факультету. Працювало 3 секції:

1. Педагогіки, теорії та практики дошкільної і початкової освіти (керівник – Н.В.Гудима, кандидат філологічних наук, доцент).

2. Образотворчого мистецтва. (керівник – І.В.Березіна, кандидат архітектури, доцент).

3. Музичного мистецтва. (керівник – М.А.Печенюк, кандидат педагогічних наук, професор). Підсекції: теорії, історії музики і гри на музичних інструментах; вокально-хорових дисциплін та методики їх викладання.

6 жовтня молоді вчені педагогічного факультету провели пленарне засідання, де обговорили розглянуті проблеми та підведення підсумків конференції.

Проведення VIII наукової конференції молодих вчених дозволило переконатись у високому професіоналізмі та науковій компетентності викладачів педагогічного факультету.

Усі результати доповідей були оформленні у вигляді статей та подані до друку у “Збірнику наукових праць молодих вчених Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка”. Тематика досліджень молодих вчених кафедр педагогічного факультету визначено актуальною та такою, що відповідає профілю основних напрямів підготовки педагогічних кадрів у руслі сучасних вимог. Наукові та навчально-методичні дослідження, творчі роботи викладачів кафедр факультету сприяють підвищенню ефективності навчального процесу, вдосконаленню змісту навчання з урахуванням сучасного стану розвитку науки і педагогічних технологій.

Усі виступи, виголошені доповідачами на конференції, відповідають профілю дисциплін, які вони викладають, а наслідки наукової роботи впроваджуються в освітній процес факультету.

Виголошені доповіді є складовими індивідуальних і колективних тем та результатом роботи науково-дослідних центрів, які функціонують на кафедрах, а саме:

- науково-дослідний центр “Історія, теорія і практика музичної інструментально-виконавської освіти” (керівник – В.М.Лабунець, доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету);

- науково-дослідний центр імені М.Леонтовича (керівник – М.А.Печенюк, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри мистецьких дисциплін);

- міжнародний науковий центр досліджень історії образотворчого, декора-

тивно-прикладного мистецтва й архітектури (керівник – Н.О.Урсу, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри мистецьких дисциплін);

- наукова школа “Художня спадщина України в контексті сучасного мистецтвознавства” (керівник – Н.О.Урсу, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри мистецьких дисциплін.);

- наукова лабораторія “Теоретико-методологічні засади дошкільної і початкової освіти” (керівник – Т.Й.Бабюк, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методик дошкільної і початкової освіти);

- наукова лабораторія “Теоретико-методичне обґрунтування оптимізації навчально-виховного процесу студентської молоді ВНЗ” (керівник – І.О.Кучинська, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки дошкільної, початкової, середньої і вищої освіти та управління навчальним закладом);

- наукова лабораторія “Засоби увиразнення зв’язного мовлення молодших школярів” (керівник – Н.В.Гудима, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри мовознавчих дисциплін).

Також, слід зазначити, що учасники конференції відмітили змістовні виступи молодих учених-доцентів Н.В.Гудими, А.М.Боршуляк, О.М.Прядко, І.С.Підгурного. Більшість доповідей викликали зацікавленість колег до піднятої молодими вченими тематики. Повідомлення супроводжувалися демонстрацією візуальних матеріалів за допомогою мультимедійних засобів та друкованої продукції молодих вчених кафедр факультету.

Ухвалили:

1. Доповіді молодих вчених кафедр педагогічного факультету вважати актуальними, такими, що відповідають загальній темі кафедрального дослідження та темам індивідуальних науково-дослідних робіт викладачів.

2. Рекомендувати доповідачам доопрацювати виголошені результати наукових пошуків та опублікувати їх у фахових виданнях.

3. З метою оволодіння молоддю міжнародною мовою, що формує їх спроможність вести діалоги, відповідати на запитання англійською мовою, рекомендувати викладачам факультету вивчати англійську мову в лінгвістичному центрі КПНУ. Це сприятиме розширенню міжнародної співпраці шляхом залучення закордонних фахівців у галузі освіти та мистецтва у наступних конференціях.

Проведення VIII наукової конференції молодих учених дало змогу розглянути основні проблеми, як досліджують молоді вчені та фахівці факультету, та обмінятися знаннями, досвідом і думками між ними, й окреслити шляхи розв’язання сучасних проблем галузей освіти та мистецтва, визначити перспективні напрями та методологічні прийоми проведення наукових досліджень.

СЕКЦІЯ “ПРИРОДНИЧІ НАУКИ”

VIII наукова конференція молодих вчених Кам’янець-Подільського націо-

нального університету імені Івана Огієнка на природничому факультеті відбувалася 5–6 жовтня 2016 року. Робота проводилася в одній секції “Природничих наук”, яка включала 2 підсекції – “Географія” та “Екологія”. Загалом, було представлено 7 доповідей.

Роботи представлені у підсекції “Екологія” стосувалися питань оцінки екобезпеки в розрізі кліматичних змін, впливу абіотичних факторів на *Pinus sylvestris* L. та фауністичний склад мух-сирфід на території НПП “Подільські Товтри”.

В.В.Шаравара в доповіді “Території військових об’єктів ракетних військ: аналіз методів ліквідації забруднень” проаналізував методи, які сприяють знешкодженню та дезактивації територій, що були задіяні в якості військових об’єктів в радянський період.

А.В.Лішук в доповіді “Попередній список мух-сирфід Полісся” здійснила аналіз видового складу мух-сирфід на Поліссі. Здійснивши порівняльну характеристику власних зборів з даними попередніх фауністичних досліджень.

І.О.Одукалець в доповіді “Особливості будови кореневої системи сосни звичайної на терасових схилах НПП “Подільські Товтри” здійснила аналіз особливостей будови кореневої системи сосни звичайної в умовах ґрунтів та рельєфу долин лівобережних приток річки Дністер.

Кращими роботами в підсекції визначені:

- I місце – “Території військових об’єктів ракетних військ: аналіз методів ліквідації забруднень” (В.В.Шаравара);

- II місце – “Попередній список мух-сирфід Полісся” (А.В.Лішук);

- III місце – “Особливості будови кореневої системи сосни звичайної на терасових схилах НПП “Подільські Товтри” (І.О.Одукалець).

В підсекції “Географія” у доповіді “Особливості геологічної будови долини р.Смотрич в межах ППЗЗ “Смотрицький каньйон” І.П.Касіяник проаналізував особливості геологічної будови та механізм формування Смотрицького каньйону.

Б.В.Матвійчук у доповіді “Щільність населення, як чинник розвитку малого бізнесу” вказав на вплив щільності населення на інтенсивність розвитку малого бізнесу.

С.С.Придеткевич в доповіді “Сучасний стан геомоніторингу в Україні” здійснив оцінку стану геомоніторингу та перспективи його розвитку.

А.С.Лісовський у доповіді “Проблеми класифікації ґрунтів” охарактеризував процес формування ґрунтів в умовах Поділля.

Загалом всі доповіді були цікавими, змістовними і викликали здорову наукову полеміку.

Кращими роботами в підсекції визначені:

- I місце – “Особливості геологічної будови долини р.Смотрич в межах ППЗЗ “Смотрицький каньйон” (І.П.Касіяник);

- II місце – “Сучасний стан геомоніторингу в Україні” (С.С.Придеткевич);

- III місце – “Проблеми класифікації ґрунтів” (А.С.Лісовський).

СЕКЦІЯ “УКРАЇНЬСЬКА ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА”

Конференція на факультеті української філології та журналістики проходила 5–6 жовтня у два етапи. 5 жовтня – робота у секціях, 6 жовтня – підсумкове пленарне засідання.

У роботі конференції взяли участь 19 доповідачів. Конференція традиційно відбувалася у формі пленарного засідання та засідання наукових секцій, які пройшли на високому науково-теоретичному рівні, в дусі дискусій з поміркованою полемікою та великим зацікавленням молодих вчених. Робота конференції проводилася на трьох секціях: Секція “Українське мовознавство” (керівник – Н.Б.Ладиняк, кандидат філологічних наук, доцент, секретар – А.М.Сірант, кандидат філологічних наук, асистент), “Проблеми вітчизняного літературознавства” (керівник – В.П.Атаманчук, кандидат філологічних наук, доцент, секретар – І.В.Волковинська, кандидат філологічних наук, старший викладач), “Текст як основна одиниця комунікації” (керівник – І.А.Насмінчук, кандидат філологічних наук, доцент, секретар – О.В.Лівіцька, кандидат філологічних наук, асистент).

Виголошені доповіді вирізнялися актуальністю, науковою новизною, логічністю і самостійністю висновків, а також можливістю їх практичного застосування під час підготовки до лекційних, практичних та семінарських занять, під час написання курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт, кандидатських і докторських дисертацій. Окремі доповіді викликали жваві дискусії через controверсійність висновків та отриманих результатів.

На підсумковому пленарному засіданні за присутності декана факультету, доцента кафедри української мови Б.О.Коваленка, заступника декана факультету роботи та інформатизації навчального процесу, старшого викладача кафедри історії української літератури та компаративістики Т.О.Джурбій, керівників та секретарів секцій було підбито підсумки роботи підсекцій, відзначено новизну та актуальність виголошених доповідей, а також прийнято ухвалу вважати роботу підсекцій факультету української філології та журналістики проведеною на належному рівні, і надалі практикувати розподіляти виступи науковців факультету на підсекції відповідно до кола наукових зацікавлень (за умови, звичайно, що їхня кількість не буде меншою за 5 осіб), оскільки це дає можливість дослідникам розширити коло власних наукових інтересів, а також досягнути глибину існуючих наукових досліджень із конкретної галузі.

Рекомендації: 1) розширювати рамки наукової комунікації через залучення молодих вчених до активного обговорення нагальних наукових проблем; 2) надалі до участі у роботі конференції залучати студентів, для запозичення досвіду в подальшій роботі; 3) знімати відеоролики про роботу секцій молодих вчених і викладати їх у соціальні мережі та на сайти кафедр й університету; 4) проводити наукову конференцію молодих вчених у веб-форматі з можливістю подальшого друку електронного збірника на сайті університету.